



Förordning om autonoma unionstullkvoter för vissa fiskeriprodukter 2024-2025

Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet

2023-10-04

Dokumentbeteckning

COM(2023) 496 final

Förslag till RÅDETS FÖRORDNING om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa fiskeriprodukter för perioden 2024–2025

COM(2023) 496 final - ANNEX

Sammanfattning

För att säkra råvaruförsörjningen till beredningsindustrin har EU helt eller delvis avskaffat tullarna på vissa fisk- och fiskeriprodukter genom så kallade autonoma unionstullkvoter (ATQ:er) som normalt sett omförhandlas vart tredje år. Den nu gällande förordningen som reglerar ATQ:erna löper ut i december 2023. Kommissionen presenterade den 30 augusti ett förslag till en ny förordning för perioden 2024–2025 som i princip innehåller de tullkvoter svensk beredningsindustri har uttryckt behov av, med undantag för sillråvara som inte finns med i förslaget.

Mot bakgrund av införda restriktioner mot Ryssland och Belarus med anledning av kriget i Ukraina föreslås även att fiskeriprodukter med ursprung i Ryssland och Belarus inte ska kunna åtnjuta tullfrihet vid import till EU. De autonoma tullkvoterna föreslås därför inte kunna tillämpas på produkter med ursprung i dessa länder.

Regeringen anser att EU bör eftersträva en balanserad avvägning mellan att å ena sidan tillse beredningsindustrins behov och å andra sidan verka för att värna EU:s fiskeintressen. Mot denna bakgrund kan regeringen stödja kommissionens förslag.

1.1 Ärendets bakgrund

Livsmedelsindustrin är i behov av en tillförlitlig försörjning av råvaror av rätt kvalitet och kvantitet till konkurrensmässiga priser. Om det inte finns tillräckligt med råvaror inom EU för att tillgodose industrins behov, eller om råvarorna inte uppfyller kvalitetskraven kan tillgången säkras genom import. För att säkra råvaruförsörjningen till beredningsindustrin har EU därför genom förordning (EU) 2020/1706 helt eller delvis avskaffat tullarna autonomt på vissa fisk- och fiskeriprodukter inom vissa tullkvoter. Förmånerna gäller oavsett råvarans ursprung och alla medlemsländer har möjlighet att utnyttja ATQ:erna inom ramen för den totala beslutade volymen.

Den nu gällande förordningen om ATQ:er för vissa fiskeriprodukter för perioden 2021–2023 löper ut i december 2023. Under hösten 2023 omförhandlas ATQ:erna för perioden 2024–2025. Den nu gällande förordningen har ändrats under perioden i syfte att kompensera för avsaknaden av förmånliga unionstullkvoter med koppling till EES-avtalets finansieringsmekanism ("den finansiella mekanismen") och därtill kopplade unionstullkvoter för import av fisk från Norge och Island, som löpte ut den 30 april 2021. Förhandlingar om en ny finansiell mekanism har försenats, och det är i dagsläget oklart när förhandlingarna kommer att intensifieras.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionens förslag till en ny förordning innehåller i princip de tullkvoter svensk beredningsindustri har uttryckt behov av med undantag för sillråvara som inte finns med i förslaget.

Mot bakgrund av införda restriktioner mot Ryssland och Belarus med anledning av kriget i Ukraina föreslår kommissionen även att fiskeriprodukter med ursprung i Ryssland och Belarus inte ska kunna åtnjuta tullfrihet vid import till EU. De autonoma tullkvoterna föreslås därför inte kunna tillämpas på produkter med ursprung i dessa länder. Både torsk och Alaska Pollock har ofta ryskt ursprung och förslaget väntas därför få påverkan på prisbilden i EU på dessa produkter.

Kommissionen föreslår även att förordningens löptid ska ändras från att vara treårig till att vara tvåårig i syfte att få tid att fastställa nya hållbarhetskriterier för import av fiskeriprodukter. I linje med den Europeiska gröna given och i händelse av en livsmedelssäkerhetskris tar EU-kommissionen för närvarande fram nya policyer kopplade till hållbara livsmedelssystem. Det nya juridiska ramverk som tas fram kopplat till det arbetet kommer att ge förutsättningar för att fastställa hållbarhetskriterier vid import av livsmedel, inklusive fiskeriprodukter. Av förslaget framgår även

att en ettårig förlängning kan göras om EU-kommissionen föreslår det. Regleringen är ny och syftar sannolikt till att ta hänsyn till eventuella förseningar kopplade till framtagandet av hållbarhetskriterier.

2023/24:FPM5

1.3 Gällande svenska regler och förslagetts effekt på dessa

Förslaget har inga effekter på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget har inga budgetära konsekvenser för statsbudgeten. Kommissionen har inte presenterat någon uttrycklig jämförelseanalys av förslaget. Förslaget kan innebära samhällsekonomiska effekter.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen anser att EU bör eftersträva en balanserad avvägning mellan att å ena sidan tillse beredningsindustrins behov och å andra sidan verka för att värna EU:s fiskeintressen. Mot denna bakgrund kan regeringen stödja kommissionens förslag.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Italien, Portugal, Polen och Tyskland har betonat beredningsindustrins intressen, medan Irland och Belgien framfört att EU:s fiskeintressen också behöver skyddas.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats.

3 Förslagetts förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

2023/24:FPM5

Kommissionen anger att förslaget omfattas av unionens exklusiva befogenhet i enlighet med artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Kommissionen anger vidare att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Regeringen delar kommissionens bedömning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionens förslag till förordning kommer fortsatt att diskuteras i rådsarbetsgruppen för fiskefrågor i september och oktober 2023. Målsättningen är att rådet ska nå en politisk överenskommelse under hösten 2023.

4.2 Fackuttryck/termer

ATQ Autonoma unionstullkvoter